

ESI- JA PERUSOPETUKSEN OPPILAAKSIOTTOA KOSKEVAT LINJAUKSET

Päätetty kasvatus- ja opetuslautakunnassa 19.5.2026

Esi- ja perusopetuksen oppilaaksiotto koostuu kolmesta eri osasta:

- 1) Lähikoulun osoittaminen (perusopetuslaki 6 § 2 mom.)
- 2) Valitseminen painotettuun opetukseen, kaksikieliseen opetukseen (suomi–englanti, suomi–ranska, suomi–saksa) sekä montessoriopetukseen (perusopetuslaki 28 § 2 mom.)
- 3) Valitseminen toissijaiseen kouluun yleisopetukseen ja esiopetukseen (perusopetuslaki 28 § 2 mom., perusopetusasetus 23 a § 2 mom.)

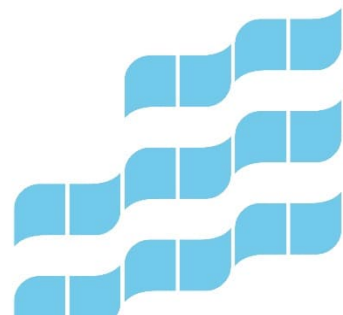
Kasvatus- ja opetuslautakunnan tehtävänä on järjestää perusopetus lukuun ottamatta aikuisten perusopetusta. Kasvatus- ja opetuslautakunta on päättänyt peruskoulun oppilaaksi ottamista ja esioppilaaksi ottamisesta koskevan toimivaltansa (perusopetuslaki 6 § ja 28 §) siirrosta viranhaltijoille.

Oppilaaksiotto tehdään esiopetukseen, ensimmäiselle vuosiluokalle ja seitsemännelle vuosiluokalle niiden oppilaiden osalta, joiden lähikoulu vaihtuu kuudennen vuosiluokan jälkeen. Lisäksi oppilaaksiotto tehdään uuden oppilaan muuttaessa kaupunkiin ja oppilaan muuttaessa kaupungin sisällä toisen hallinnollisen koulun tai esiopetuksen järjestämipaikan oppilaaksi. Oppilaaksiotto tehdään myös painotettuun opetukseen siirryttäessä ja otettaessa oppilas perusopetuksen valmistavaan opetukseen, sekä hänen sieltä siirtyessä perusopetukseen, sekä myös oppilaalle soveltuvan koulupaikan määrittäessä oppilaskohtaisen tuen perusteella.

LÄHIKOULUN OSOITTAMINEN (PERUSOPETUSLAKI 6 § 2 MOM.)

Lähikoulu osoitetaan pääsääntöisesti seuraavissa tilanteissa:

- Esioppilaaksi ottaminen
- Ensimmäiselle luokalle ottaminen
- Seitsemännelle luokalle ottaminen (ellei oppilas opiskele yhtenäisessä peruskoulussa)
- Oppilaan muutto.

Oppilaalle osoitetaan esiopetus- ja koulupaikka, joka määrittyy lähikouluperiaatteen mukaisesti. Lähikoulu on jokin oppilaan oppilasalueen kouluista. Lähikoulu ei ole aina matkaltaan lähin koulu. Oppilaan esi- ja perusopetuksen järjestämisaikana on ilmoittautumisajankohtana oppilaan väestörekisteriin merkityn voimassa olevan asuinosoitteen mukainen.

1.1. Esioppilaaksi ja ensimmäiselle luokalle ottaminen

Lähikoulun osoittamisessa huomioidaan kaikki oppilasalueella asuvat lapset, terveydentilaan liittyvät tai muut painavat syyt, sisarusperuste ja koulumatka. Lähikoulun osoittaminen tapahtuu kunkin oppilasalueen sisällä seuraavassa etusijajärjestyksessä:

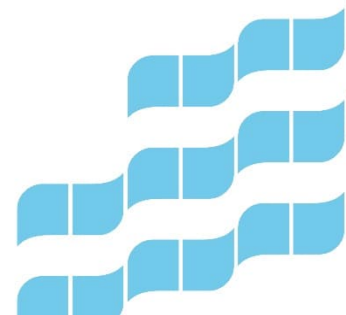
1) Terveydentilaan liittyvä tai muu painava syy

Terveydentilaan liittyvällä tai muulla painavalla syyllä tarkoitetaan sellaista lapsen kiinteästi liittyvää syytä, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu tai esiopetuksen järjestämisaikana hänelle soveltuu. Terveydentilaan liittyvä syy voi olla esimerkiksi sellainen, että oppilas liikkumisrajoitteen johdosta ei pärjää hissittömässä koulussa. Huoltajan tulee vedota terveydentilaan liittyviin tai muihin painaviin syihin hakulomakkeella ja toimittaa asiantuntijalausunto (esimerkiksi lääkärin tai psykologin lausunto) tai muut painavat syyt osoittava asiakirja (esiopetuksessa/koulussa monialaisesti laadittu selvitys) Tampereen kaupungin ilmoittamana ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

Esiopetuspaikka voidaan osoittaa myös muualta kuin lapsen kotiosoitteen mukaiselta esiopetuksen oppilasalueelta vuorohoidon tarpeen vuoksi, joka voidaan katsoa muuksi painavaksi syyksi. Mikäli lapsi tarvitsee säännöllistä vuorohoitoa esiopetusvuoden aikana, huoltaja hylkää ehdottavan esiopetuspäätöksen ja tekee uuden esiopetushakemuksen eVakan kautta. Huoltajan tulee todentaa vuorohoidon tarve.

2) Sisarusperuste

Toiseksi osoitetaan lähikoulu niille lapsille, joiden lähikoulun osoittamisessa tulee huomioida sisarusperuste. Perusopetuksessa sisaruksella tarkoitetaan lapsen vanhempaa

sisarusta, joka asuu samassa osoitteessa ja käy Tampereen kaupungin osoittamaa lähikoulua.

Esiopetuksessa sisaruksella tarkoitetaan myös lapsen nuorempaa sisarusta, joka asuu samassa osoitteessa ja on varhaiskasvatuksessa samassa rakennuksessa tai samalla tontilla.

Huoltajan tulee ilmoittaa hakulomakkeella vetoavansa sisarusperusteeseen. Sisarusperustetta ei sovelleta, jos hakulomakkeella ilmoitettu sisarus on päätöksentekohetkellä

- kyseisen koulun ylimmällä luokalla
- valittu painotettuun tai laajamittaiseen kaksikieliseen opetukseen (suomi–englanti, suomi–ranska, suomi–saksa)
- montessoriopetuksessa
- valittu toissijaisena hakijana kyseisen koulun yleisopetuksen ryhmään
- otettu perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmään
- otettu erikseen osoitettavan koulun erityisluokalle.

3) Koulumatka

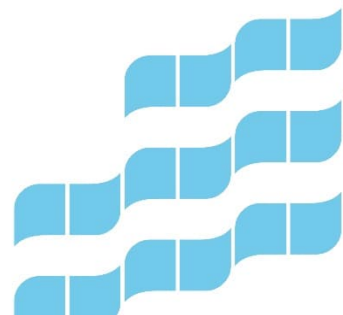
Kolmanneksi osoitetaan lähikoulu niille oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa ei tule huomioida kohtien 1–2 mukaista perustetta. Lähikoulu osoitetaan siten, että koulumatkat ovat kaikki oppilasalueen lapset huomioiden mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

1.2. Seitsemännelle luokalle siirtyminen

Lähikoulun osoittamisessa huomioidaan kaikki oppilaaksiottoalueella asuvat seitsemännelle luokalle siirtyvät oppilaat, jo aloitetut A-kieliset, terveydentilaan liittyvät tai muut painavat syyt, sisarusperuste ja koulumatka. Lähikoulun osoittaminen tapahtuu jo aloitettujen A-kielten jatkuminen huomioiden kunkin oppilaaksiottoalueen sisällä seuraavassa etusijajärjestyksessä:

1) Terveydentilaan liittyvä tai muu painava syy

Ensin osoitetaan lähikoulu oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa tulee huomioida jokin terveydentilaan liittyvä tai muu painava syy. Terveydentilaan liittyvällä tai muulla

painavalla syyllä tarkoitetaan sellaista oppilaaseen kiinteästi liittyvää syytä, jolla on suoranainen vaikutus siihen, millainen koulu hänelle soveltuu. Terveystilaan liittyvä syy voi olla esimerkiksi sellainen, että oppilas liikkumisrajoitteen johdosta ei pärjää hissittömässä koulussa. Huoltajan tulee vedota terveystilaan liittyviin tai muihin painaviin syihin hakulomakkeella ja toimittaa asiantuntijalausunto (esimerkiksi lääkärin tai psykologin lausunto) tai nykyisen koulun lausunto Tampereen kaupungin ilmoittamana ajankohtana ennen lähikoulun osoittamista.

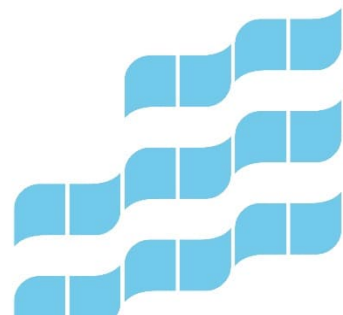
2) Sisarusperuste

Toiseksi osoitetaan lähikoulu niille oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa tulee huomioida sisarusperuste. Sisaruksella tarkoitetaan samassa osoitteessa asuvaa vanhempaa sisarusta, joka on oppilaana Tampereen kaupungin osoittamassa lähikoulussa. Huoltajan tulee ilmoittaa hakulomakkeella vetoavansa sisarusperusteeseen. Sisarusperustetta ei sovelleta, jos hakulomakkeella ilmoitettu sisarus on päätöksentekohetkellä

- kyseisen koulun ylimmällä luokalla
- toisen oppilasalueen koulussa
- valittu painotettuun, englanninkieliseen tai kaksikieliseen (suomi-englanti, suomi-ranska, suomi-saksa) opetukseen
- valittu montessoriopetukseen
- valittu toissijaisena hakijana kyseisen koulun yleisopetuksen ryhmään
- otettu perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmään
- otettu erikseen osoitettavan koulun erityisluokalle.

3) Koulumatka

Kolmanneksi osoitetaan lähikoulu niille oppilaille, joiden lähikoulun osoittamisessa ei tule huomioida kohtien 1–2 mukaista perustetta. Lähikoulu osoitetaan siten, että koulumatkat ovat kaikki oppilasalueen oppilaat huomioiden mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

1.3. Muuttavat oppilaat

Tampereelle ja Tampereen sisällä toiselle oppilaaksiottoalueelle muuttavalle oppilaalle osoitetaan lähikoulu, kun lapsi on tosiasiallisesti muuttanut uuteen osoitteeseensa. Oppilas voi halutessaan jatkaa nykyisessä koulussaan lukuvuoden loppuun saakka.

1.4. Lapsikohtaista tukea tarvitsevat esioppilaat ja oppilaskohtaista tukea tarvitsevat oppilaat

Esioppilaat

Lapsikohtaista tukea annetaan lapsille pääsääntöisesti lapsen lähikouluperiaatteen mukaisesti määräytyvässä esiopetuksen järjestämipaikassa. Jos lapsen etu ja esiopetuksen järjestämisedellytykset vaativat, lapsen esiopetus järjestetään esiopetuksen pienennetyssä ryhmässä tai esiopetuksen erityisryhmässä. Esiopetuksen pienennetyn ryhmän tai erityisryhmän osoittamisessa ei kuitenkaan sovelleta sisarusperiaatetta.

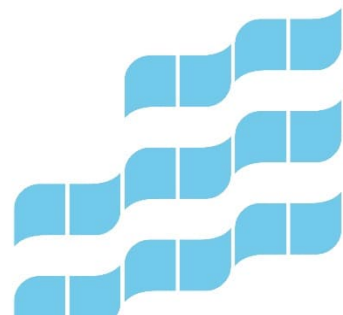
Mikäli esioppilas, jolla on lapsikohtaisen tuen päätös, muuttaa kesken lukuvuoden toiseen kuntaan, voi esioppilas jatkaa nykyisessä esiopetuksen pienennetyssä ryhmässä tai esiopetuksen erityisryhmässä korkeintaan lukuvuoden loppuun. Näissä tapauksissa kuljetuksesta vastaa esioppilaan huoltaja.

Perusopetuksen oppilaat

Oppilaskohtaista tukea järjestetään ensisijaisesti lähikoulussa yleisopetuksen ryhmässä, joustavin ryhmittelyin tai koulun oppilaista muodostetussa erityisluokassa. Lähikoulu osoitetaan kohtien 1.1. ja 1.2. mukaisesti.

Oppilaskohtaista tukea järjestetään oppilaalle erikseen osoitettavan koulun erityisluokalla, jos oppilaan etu ja opetuksen järjestämisedellytykset tätä vaatii. Erityisluokka osoitetaan noudattaen kohtia 1.1. ja 1.2. soveltuvin osin. Erityisluokan osoittamisessa ei kuitenkaan sovelleta sisarusperustetta. Oppilaskohtaisista tukitoimista päätetään oppilaalle perusopetuslain 20 f §:n nojalla erikseen tehtävässä tuen päätöksessä.

Mikäli oppilas, jolla on oppilaskohtaisen tuen päätös, muuttaa kesken lukuvuoden toiselle oppilaaksiottoalueelle tai toiseen kuntaan, voi oppilas jatkaa nykyisessä koulussaan korkeintaan lukuvuoden loppuun. Näissä tapauksissa kuljetuksesta vastaa oppilaan huoltaja.

1.5. Perusopetukseen valmistavaa opetusta tarvitsevat oppilaat

Perusopetukseen valmistavaa opetusta järjestetään inklusiivisesti lähikoulussa tai alueellisissa valmistavan opetuksen ryhmissä erikseen määritellyissä kouluissa. Oppilaspaikka osoitetaan lähimmästä opetusta tarjoavasta koulusta, jossa on vapaita oppilaspaikkoja. Oppilaan siirtyessä ryhmämuotoisesta perusopetukseen valmistavasta opetuksesta yleisopetukseen hänelle osoitetaan lähikoulu kohtien 1.1. ja 1.2. mukaisesti.

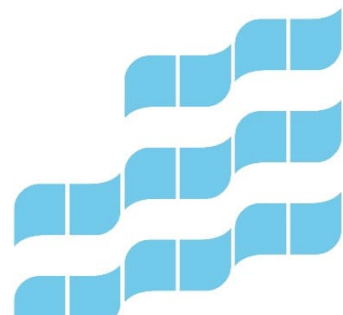
2. VALITSEMINEN PAINOTETTUUN ESI- JA PERUSOPETUKSEEN, KAKSIKIELISEEN OPETUKSEEN JA MONTESSORIOPETUKSEEN (PERUSOPETUSLAKI 28 § 2 MOM. JA PERUSOPETUSASETUS 23 A § 2 MOM.)

Hakeminen painotettuun, kaksikieliseen (suomi-englanti, suomi-ranska, suomi-saksa) tai montessoriopetukseen järjestetään vuosittain ennalta määriteltynä ajankohtina. Oppilasvalinnoissa noudatetaan lautakunnan erikseen päättämiä opetusmuotokohtaisia oppilasvalintaperusteita. Opetukseen valittu oppilas ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen, eikä oppilaan nuoremmalla sisaruksella ole lähikouluun hakiessaan sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun. Jos opetukseen valittu oppilas myöhemmin luopuu koulupaikastaan, hänelle osoitetaan huoltajan erillisestä hakemuksesta lähikoulu. Esiopetuksen montessoriryhmiin valitaan lapset pääsääntöisesti varhaiskasvatuksen montessoriryhmistä.

3. VALITSEMINEN TOISSIJAJAISEEN KOULUUN (PERUSOPETUSLAKI 28 §) TAI TOISSIJAJAISEEN ESIOPETUKSEN JÄRJESTÄMISPAIKKAAN (PERUSOPETUSASETUS 23 A § 2 MOM.)

Perusopetus

Oppilaalla on oikeus käydä perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamaa kunnan osoittamaa lähikoulua. Oppilas voi kuitenkin hakea erilaisiin kohdassa 2 mainittuihin painotuksiin ja opetusmuotoihin tai yleisopetukseen muuhun kuin lähikouluun. Tällaisesta muusta kuin lähikoulusta käytetään nimitystä toissijainen koulu ja tällaiseen kouluun hakevasta oppilaasta nimeä toissijainen hakija.

Toissijaisten hakijoiden hakemukset käsitellään kuluvan vuoden toukokuun viimeisen päivän jälkeen. Toissijaisia hakijoita voidaan valita vain, jos koulun yleisopetuksen opetusryhmissä on vapaita oppilaspaikkoja sen jälkeen, kun kaikille on ensin osoitettu lähikoulu, ja jos koulun tilat ja opetusryhmässä jo opiskelevien oppilaiden asianmukainen opetuksen järjestäminen mahdollistavat uusien oppilaiden valitsemisen.

Mikäli luokissa on tilaa ensisijaisen oppilaaksioton jälkeen, eikä toissijainen oppilaaksiotto kasvata perusopetuksenluokkakokoa yli 20 oppilaaseen, eivätkä opetusryhmässä jo opiskelevien oppilaiden perusopetuslain 20 b §:n 1 momentin mukaiset oppimisen edellytyksiä tukevat rakenteelliset opetusjärjestelyt vaarannu voidaan ryhmiin ja luokkiin ottaa oppilaita seuraavat seikat huomioiden:

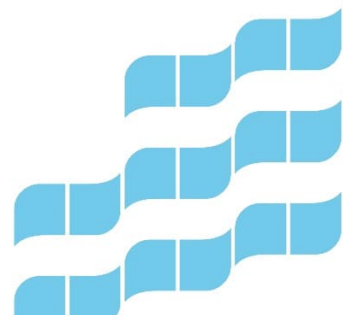
- 1) asuinkunta
- 2) koulumatkan pituus
- 3) perusopetuksen järjestämispaikassa jo olevat sisarukset.

Toissijaiseen kouluun valittu oppilas ei ole oikeutettu koulumatkaetuuteen eikä oppilaan nuoremmalla sisaruksella ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun. Jos toissijaiseen kouluun valittu oppilas myöhemmin luopuu koulupaikastaan, hänelle osoitetaan huoltajan erillisestä hakemuksesta lähikoulu.

Koulun oppilaaksiottoalueelta pois muuttanut oppilas, joka haluaa jatkaa nykyisessä koulussaan, saa jatkaa koulunkäyntiä toissijaisena hakijana lukuvuoden loppuun asti nykyisessä koulussaan. Huoltaja vastaa oppilaan koulumatkoista ja niistä syntyvistä koulumatkakustannuksista. Myöhempien lukuvuosien osalta oppilas on toissijainen hakija.

Esiopetus

Esioppilaalla on oikeus käydä perusopetuslain 6 §:n 2 momentin tarkoittamaa kunnan osoittamaa lähikoulua tai vastaavat edellytykset täyttävää 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua varhaiskasvatuspaikkaa tai muuta soveltuvaa esiopetuksen järjestämispaikkaa. Esiopetukseen voi kuitenkin hakea erilaisiin kohdassa 2 mainittuihin painotuksiin ja opetusmuotoihin tai esiopetukseen muuhun kuin kunnan osoittamaan esiopetuksen järjestämispaikkaan. Tällaisesta muusta kuin kunnan osoittamasta esiopetuksen järjestämispaikasta käytetään nimitystä toissijainen esiopetuksen järjestämispaikka ja tällaiseen esiopetuksen järjestämispaikkaan hakevasta oppilaasta nimeä toissijainen hakija.

Toissijaisia hakijoita voidaan valita vain, jos esiopetuksen järjestämipaikan opetusryhmissä on vapaita oppilaspaikkoja sen jälkeen, kun kaikille on ensin osoitettu lähikouluperiaatteen mukaisesti määräytyvä esiopetuksen järjestämipaikka, ja jos esiopetuksen järjestämipaikan tilat ja opetusryhmässä jo opiskelevien esioppilaiden asianmukainen opetuksen järjestäminen mahdollistavat uusien oppilaiden valitsemisen.

Jos toissijaiseen esiopetuksen järjestämipaikkaan ei hakijaa voida valita, lapselle osoitetaan esiopetuksen järjestämipaikka siitä lähimmästä esiopetuksen järjestämipaikasta, jossa on vapaita paikkoja. Tällöin uusi esiopetuksen järjestämipaikka voi olla myös jokin muu kuin lapselle alun perin lähikouluperiaatteen mukaisesti määräytyvässä ehdottavassa esiopetuspaikkapäätöksessä on osoitettu.

Mikäli esiopetusryhmissä on tilaa ensisijaisen esioppilaaksioton jälkeen, eikä toissijainen esioppilaaksiotto kasvata ryhmäkokoja yli 20 esioppilaaseen eivätkä opetusryhmässä jo opiskelevien esioppilaiden perusopetuslain 20 b §:n 1 momentin mukaiset oppimisen edellytyksiä tukevat rakenteelliset opetusjärjestelyt vaarannu, voidaan ryhmiin ottaa esioppilaita seuraavat seikat huomioiden:

1. asuinkunta
2. esikoulumatkan pituus
3. esiopetuksen järjestämipaikassa jo olevat sisarukset.

4. TOISEN KUNNAN OPPILAAT

Toisessa kunnassa asuva oppilas voi hakea Tampereen peruskoulun yleisopetukseen toissijaisena hakijana (ks. kohta 3) tai erilaisiin painotuksiin ja opetusmuotoihin (ks. kohta 2). Oppilas voidaan valita tamperelaisten hakijoiden jälkeen, jos koulun opetusryhmissä on vapaita oppilaspaikkoja, eikä toissijainen oppilaaksiotto kasvata luokkakokoja 20 oppilasta suuremmaksi.

Jos toisessa kunnassa asuva oppilas tulee valituksi hakemaansa opetukseen, oppilaan koulumatkoista ja niistä syntyvistä kustannuksista vastaa oppilaan huoltaja. Oppilaan nuoremmalla sisaruksella ei ole sisarusperusteeseen liittyvää oikeutta päästä samaan kouluun.

